



13.11.2020

Alueellinen jätehuoltolautakunta  
PL 487  
33101 Tampere

## Sako- ja umpikaivolietetaksan vuoden 2021 valmisteluaineisto, tarkennuksia.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy tarkentaa ja selventää sako- ja umpikaivolietetaksan taustaineistoa tällä kirjeellä.

Alkuperäinen saateteksti 23.9.2020 oli seuraava:

### "Sako- ja umpikaivolietetaksan valmisteluaineisto:

*Pirkanmaan Jätehuolto järjesti vuonna 2019 noin 17 500 lietekuljetustilausta. Kuljetusten määrä lähestyy hiljalleen alueen ennakoitua kuljetusmäärää, noin 21 000 vuosittaista kuljetusta. Edellisten vuosien ennakoitua kuljetusmääriä merkittävästi pienemmät kuljetusmäärät ovat kuitenkin aiheuttaneet sen, että toiminta on ollut sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle, että aliurakoinneista vastaaville kuljetusyrittäjille tappiollista. Kuljetusyrittäjien alikatteisen toiminnan vuoksi kuljetusten hinnankorotukset ovat korkeampia kuin muiden kuljetussuoritteiden keskimääräiset hinnankorotukset, ollen noin 5,0 %.*

*Pirkanmaan Jätehuolto Oy on laatinut taksan ennakoarvioiden mukaan kustannusvastaavaksi per kaivolokka. Vuoden 2020 taksassa Alueellinen jätehuoltolautakunta otti käyttöön hintasubventiota siirtäen osan isojen kaivojen kustannuksista pienten kaivojen katettavaksi. Taksaesityksessä Pirkanmaan Jätehuolto tuo kuljetusurakoiden muutokset tasapuolisesti kuntalaisten laskennallisiin tyhjennyshintoihin jättäen mahdollisen subventoinnin kaivolokkien välille Alueellisen jätehuoltolautakunnan arvioitavaksi."*

Tiivistetyn saatetekstin taustan selventämiseksi tarkennamme vielä seuraavasti:

Lieteurakoita ajettiin kilpailutusvalitusten johdosta väliaikaisilla sopimuksilla 31.10.2018 asti. Valitusten tultua käsitellyiksi ja hylätyiksi meneillään olevien lietteiden kuljetusten urakkakausi käynnistyi 1.11.2018. Urakkasopimukset ovat yleensä muotoa 3 + 2 vuotta (2 vuoden optiomahdollisuus) ja niiden kustannuskehitys on sidottu kuorma-autoliikenteen kustannusindeksiin. Kuljetusurakat ovat siis voimassa kilpailutetuina sopimuksin perusurakkakauden loppuun, 31.10.2021 asti, jonka jälkeen optiokausien käyttö on yleensä tilaajan puolelta hyväksytty, mutta perustelluista syistä se on voitu keskeyttää jo 3 vuoden perusurakkakauden jälkeen.

Selvyyden vuoksi toteamme erikseen, ettei voimassaolevan urakkakauden aikana ole tehty muutoksia kuljetusurakoitsijoiden sopimussisältöihin.

Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi on muuttunut kilpailuttamisajankohdasta vuoden 2020 elokuuhun kestävällä tarkastelujaksolla 113,9 pisteestä 118,7 pisteeseen (taulukko alla), eli 4,2%.

Taulu 1B Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi - Indeksit ja vuosimuutokset ajoneuvotyypin mukaan, %								
Kostnadsindex för lastbilstrafik - Index och årsförändringar efter fordonstyp, %								
Cost index for road transport of goods - Index and year-on-year change by type of vehicle, %								
2010 = 100 Ilman arvonlisäveroa - Exkl. Mervärdesskatt - Excl. VAT								
Kuukausi	Vuosi	Pakettiautot ja kevyet kuorma-autot	Vuosimuutos	Keskiraskaat ja raskaat kuorma-autot	Vuosimuutos	Perävaunuyhdistelmät	Vuosimuutos	Kokonaisindeksi
Månad	År	Årsförändring	Årsförändring	Årsförändring	Trailerkombinationer	Årsförändring	Totalindex	
Month	Year	Paketbilar och läätta lastbilar	Yearly change	Halvtunga och tunga lastbilar	Yearly change	Trailer combinations	Yearly change	Total index
		Vans and light lorries		Medium heavy and heavy lorries				
	2017	112,9	0,6	113,9	1,6	113,2	2,3	113,3
	2018	115,5	2,3	117,4	3,1	117,4	3,7	117,2
	2019	117,1	1,4	119,3	1,6	119,1	1,4	118,9
01	2020	118,1	2,3	121,1	3,4	120,9	3,5	120,5
02	2020	119,1	1,6	121,5	1,8	120,9	1,4	120,7
03	2020	117,9	0,4	119,5	-0,2	117,3	-2,1	117,7
04	2020	116,9	-0,3	117,7	-1,6	114,3	-4,4	115,2
05	2020	115,3	-1,8	116,7	-2,5	113,6	-5,1	114,4
06	2020	115,7	-1,0	117,4	-1,2	114,8	-2,9	115,4
07	2020	115,9	-0,9	117,6	-1,4	115,2	-3,0	115,7
08	2020	116,6	-0,3	118,7	-0,3	117,1	-1,2	117,3

Lietetaksoihin ei ole tehty voimassa olevan kuljetusurakkakauden aikana korotusesityksiä, vaikka mm. kuljetuskustannukset ovat kohonneet sopimukseen sisältyvän kuorma-autoliikenteen kustannusindeksin mukaisesti. Merkittävänä taustatekijänä korotusesitysten tekemättä jättämiseen on ollut koko lietekuljetusten käynnistämisen aiheuttama kokonaiskuva ja uuden toimintamallin vakiointi kuntalaisten keskuudessa. Vuoden 2020 lietetaksassa toteutettu muutos koski kaivojen kokoluokittelua sekä tyhjennystyyppejä tarkoituksena saada useampi kaivo säännöllisen tyhjennyksen piiriin.

Taksoilla ennakoidaan myös tulevaa kustannustasokehitystä, jo tapahtuneen indeksi-kehityksen lisäksi on arvioitu indeksin kehitystä vuodelle 2021 sekä yleiskustannusten kehitystä Pirkanmaan Jätehuollon omassa toiminnassa kuljetusten vastaanottoon ja järjestämiseen liittyen. Edellinen kokonaisuus huomioiden on päädytty 5,0% korotusesitykseen vuodelle 2021.

Kuljetusyrittäjien alikatteisuus on 23.9.2020 saatteessa tuotu lautakunnalle tiedoksi. Selvyyden vuoksi toteamme vielä, ettei kuljetusyrittäjien alikatteisuus ole korotusesi-

tyksen syy, eikä korotusesitys paikkaa kuljetusyrittäjien alikatteisuutta. Kuljetusyrittäjille on maksettu sopimusten mukaiset indeksikorotukset, mutta niitä ei ole huomioitu aiemmissa taksaesityksissä. Korotusesitys ei myöskään paikkaa Pirkanmaan Jätehuollon aiempien vuosien alikatteista toimintaa. Taksaesitys on laadittu tämän hetkisten arvioiden mukaisesti kustannusvastaavaksi per kaivoluoja.

Lautakunnan kokouksen esittelyaineiston taustamateriaalina olleessa power point esityksessä on esitetty ns. ranskalaisella viivalla "urakkakausi vaihtui". Kalvo on tältä osin ollut epätarkka, ja siitä saa helposti virheellisen käsityksen asiasta. Tarkoitus on ollut viitata urakkakauden vaihtumiseen uusina urakoina tai optiokausina 1.11.2021 alkaen. Tämä olisi ollut hyvä esittää erillisenä kohtanaan kalvossa.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Jarkko Nissinen  
liiketoiminta- ja talousjohtaja